

24. szept. 30. ra került a
pályázat. Nem hányzok. 28

Heves, 1913, augusztus 31.

28. szám

XIII-ik évfolyam.

HEVES ÉS VIDÉKE

TARSA DALMI, KÖZMŰVELŐDESI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 3 korona. Egyes szám ára 10 fillér.
Mégis...
Mégis...

Főszerkesztő: Fintha Dezső
Felelős szerkesztő: Székely Miklós

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

HEVESEN, a könyvnyomdában
Kéziratok vissza nem adatnak

A közigazgatási reform.

Írta: Dr. Vadász Lipót m. kir. igazs. ügyi állam titk.

A megyei rendszer a mostoha viszonyok által a nemzetre erőszakolt expediens, mely tele van hazugsággal. Hiába beszélünk ma a megyéről, mint önkormányzati közegről. Nem igazi önkormányzat az, avagy annak lehet-e azt mondani, amelyben a centralizáció túltengése szinte tragikomikus? A vármegye ma ugyyszólván híjjával van az igazi tárgyi autonómiának. Ha vármegyénknek igazi tárgyi autonómiája lenne, s speciális természetű szabályozások a vármegyére volnának bizandók. Vármegyénk kulturája és közigazgatási viszonylatai egymással szemben állva feltűnő eltéréseket mutatnak és azok a közgazdasági, közegészségügyi, népiskolai és egyéb kulturális törvényeink, amelyek az egyik vármegye viszonyaira nagyon jól

vannak rá szabva, a másikonál röviden szólva, rosszak. Szinte szerenese, hogy törvényeink teoretikus voltát és sok tekintetben rossziaságát az paralizálja, hogy a vármegye azokat nem hajlja végre.

Mint hogy a centrális kormányzat nem épen jogosulatlan aggályokkal volt eltelve a vármegye, vagy mondjuk a választott tisztikar gyöngesége és néhol talán némely szempontokból való megbízhatósága iránt, ugy került meg a kérdést, hogy szükítette érdemleges hatáskörét és bővítette a központi kormányzatét. Hozzájárul ehhez a zavaros helyzethez a hatásköri összeütközések külön zavara is. Bizonyos az, hogy nem lévén meg több vármegye tisztikara iránt a bizalom, kifejlődött közigazgatásunkban a duplicitás, amelynél fogva a teendőket ugyanazon körökben nemesak választott megyei, hanem kineve-

zett állami tisztviselő is végzi. — Tessék csak rá gondolni az utkérdésekre, a közegészségügyiekre, az államegészségügyiekre, a népneveléseikre és sok másokra. — Talán ez is egyik oka, hogy viszonyainkhoz mérten aránytalanul nagy a hivatalnokok és tisztviselők száma. A nemzet egy része alkalmazott. Azután a választás nem is igazi választás. A legtöbb helyen egyes érdekes csoportok privilégiuma, vagy az erősebb főispán kvalifikált akaratnyilvánítása az. A tisztikar ugyyszólván át sem helyezhető és ezzel kapcsolatban bizonyos tekintetben, ugyyszólván elmozdithatatlan, még hogyha erre ok is volna. A vármegyei rendszer ma a fokozatos felelőtlenség rendszere. És milyen rossz nevelő a választás! — Bizonyára nem minden vármegyében van ugy, de nem egy olyan vármegyeje van az országnak, melyben a megválasztásra pályázó tiszt-

Vallomás.

Írta: Ozsyp Dejmov.

— Nines is okod félni — szolt a férfi és hasztalan iparkodott visszatartani könnyeit. — Csak egyre kérlek jöjj haza.

— Megöhlhetsz — és én mégis boldog voltam. És ezt már nem veheted vissza. Senkisem v h ti el tőlem!

— Boldog voltál! — s ahogy ez ismételte a férj, maga is elesdálkozott hogy oly könnyen kimondja, anélkül, hogy szive fájja.

— Örülnöd kell ennek! Nem érted meg!

— Örülök — felelte, érthetetlen boldog aggodalomban. — Szivemből örülök, mert nagyon boldog voltál!

— Igen, olyan nagyon-nagyon boldog szinte esoda.

— Persze. Ez nagyon természetes — és ahogy kimondta, még mindig nem érzett fájdalmat. Csak valami szorongó érzést amely elállta minden idegét és mintha lelkén vad viharok jártak volna keresztül, A nő elment pár lépést tőle s háttal

egy fa törzséhez támaszkodott. Ő nem mert közeledni hozzá s a szél zugásában csak pár önjöngő szó jutott el hozzá „...még jobban szerettem őt... soha... soha...”

— Menjünk — bizatta férje, mikor észre vette, hogy neje sirt.

A nő ránézett kisírt, könnyteli szemével és bizalmasan férje vállára hajtott a fejét, ez átölelte őt és szóltanul mentek a ház felé.

Nehéz esősepek hulltak már alá, de a szél még egyre erős volt és egyenesen arcukba vágott. A férj ismét visszasismitotta nejének haját, ezáltal homloka nagy és okosnak tűnt föl; szeme le volt esukva és a férjének mintha valaki azt mondta volna, hogy a nő őt szereti.

Végtelen szánalmat érzett önmaga iránt, neje és mindenki iránt. Ami a természetlen szél vihar ereje alatt megremegett, megragadta őt. Lelkét könnyűnek érezte, de lába mintha súlyos ólomhoz lett volna kötve.

Hajnali négy órára elvonult a vihar. A mérnök fel-alá járt dolgozószobájában. Sőhajtozott. Nyögött. Ugy érezte, hogy

meg kell örülnie. Asztalán s a padlón fel-dult rendetlenségben papirok heverték.

— Erkölestelen asszony! Erkölestelen nevelés! Atkozott élet! — kiáltotta hangosan.

A ebödlőnek bezárt ajtaja mögött az asszony térdelve könyörgött — Nyisd ki! Szabadíts ki innen ebből a sötétségből Lenja! Nyisd ki az ajtót. Mindent elmondok neked és meg kell bocsátanod. No nyisd ki kérlek Lenja ..

— Atkozott házasság! Erkölestelen rossz asszony! — hallatszott az ajtón át, a hol közeledő, hol távolodó lépések zajával,

— Te nem értettél meg engemet Lenja. — kiáltott fel az asszony — mindent megmagyarázok. Engedj ki! Te szeretni fogsz Lenja! Tévedés az egész; tréfáltam csupán.

— Még csak három éve! Nines is három éve, hogy együtt vagyunk. Senki sem hinné el, ha hallaná! Mit meg nem tettem ezért az asszonyért! — beszélt a férj tovább hangosan, mintha nem tudná, hogy neje az ajtó mögött van.

— Bocsáss meg — könyörgött ez. — Tudtam én, hogy mit teszek? Nem bírok ölni nélküled! Meg ölöm magam! Hallod? Hallod, mondd?

viselőnek valósággal kálváriát kell járnia. Végig kell kilineselnie, néha valósággal végig kell házalnia a bizottsági tisztelt tagok hosszú sorát.

Hiszen a kinevezési rendszernek is megvannak a maga nyomorúságai; a protekció-keresés, az előszobázás és sok más egyéb. De mi ez mindahhoz a lelki gyötrelémhez és megalázáshoz, melynek az önérzetes tisztviselő egyik másik vármegyében ki van téve? Vagy az önérzetet öljük meg, vagy hazugságot tenyészünk olyan választási rendszerrel, mint amilyen a mostani. — Valamikor nobile officium volt a megyei tisztviselés, ma sok helyütt marakodás.

Nem is igazi pálya ma a megyei tisztviselői pálya. Az a marsallbot, amelyet a legtöbb pályára menő fiatal ember a tarsolyában bír, a megyei tisztviselő tarsolyában ugyszólván soha nincsen. Hiszen szabály az, hogy a megyei tisztviselő a megyénél végzi el a pályafutását.

Nem térek ki annak hangsúlyozására elől sem, hogy ennek a pályának ilyen természete egyál-

Arra kopogott az ajtón. Félénken, de türelmetlenül. Aztán sirt, nyöszörgött.

Végre egy óra múlva kinyílt az ajtó és a férj halvány, merev arccal intett nejének és előre engedte szobájába. Már akkor egész világos volt. Az ablakon át belátszottak a nedves, lombjuk vesztett, az egy éjszakán át megőregedett fák. Az ebédlőnek egyik ablakdeszkáján a nyitott könyv hevert.

Férj és feleség között kínos beszélgetés kezdődött. — Zavart, gyötört kimagyarázások, könnyek, sikolytól megszakítva. —

Egy fiatal paraszt szolgáló leány, akit a szokatlan éjjeli lármára felkelített, már régen a ház körül jár és mindent eshetőségre számítva, keservesen sirt.

Az ablak alatt közvetlen a fal mellett vőn béka vonszolta magát.

A földgömb egyik felét beburkolva, nyugodt szélesenedes nappal kezdődött, amelynek minden történendő eseménye előre meg volt állapítva és minden tárgynak és tüneménynek meg volt a maga meghatározott helye és célja.

talán nem alkalmas arra, hogy az e pályát főleg kereső középnemesi osztály érdekeit szolgálja. — Nem tudom, mindenütt ugy van-e, de én még kevés olyan megyei tisztviselőt ismertem, aki ha saját vagyona nem volt, ne szegényen halt volna meg és tudok sok olyanról, aki öröklött vagyonának jó részét épen ezen a pályán költötte el.

Nem lehet a mai vármegyei rendszert megtartani.

A kinevezés mellett a bajok nagyrésze eltűnik, vagy legalább is eltűntethető. — Egy státusz lesz a közigazgatási tisztviselői kar, a közigazgatási gyakornoktól, vagy mondjuk községi jegyzőtől egész az államtitkárig. Eleje lesz véve annak is, hogy jogvégzett fiatal urak, a bái teremből egyenesen betáncoljanak a belügyminisztériumba, anélkül; hogy valaha vármegyét, vagy községet közelről láttak volna. Ott kezdjék a fiatalok a pályát lent a községnél, a vármegyénél és ha ott szolgáltak bizonyos ideig, ám jöjjenek fel a központi hatósághoz, vagy minisztériumhoz és ha majdan itt is eltöltötték megfelelő időt és így mennek vezető állásokra a vármegyékben, bizonyára meglesz az igazi tudásuk és az igazi látókörük. Maga a központi szervezet pedig abban a helyzetben lesz, hogy céljaink gyakorlatilag nevelt és erre megfelelően kvalifikált tisztviselőket alkalmazhat, már ugynevezett kezdő állásokban is. —

Aki a demokrácia jelszavait hangoztatja, helyesebben mondva, aki az igazi demokráciát akarja, bizonyára örömmel fogja venni, ha a vármegye is ilyen értelemben kapja meg okos és helyes orvoslását. — Csak a megfelelően megreformált vármegye lesz alkalmas arra, hogy sok olyan partikuláris irányzattal megküzdjön, amellyel szemben ma igazán tehetetlenek vagyunk. A nemzeti

koncentráció, a nemzeti erőgyűjtés kérdése ez, amelytől elzárkózni nem szabad,

Alispáni jelentés 1912. évről

(Folytatás)

A következő fejezetben a földművelésügyről ad számot előre boesátva azon leszögezett tényre, hogy az 1912. év kalászos termése kielégítette gazdáinkat, míg a takarmány és kapások csak gyenge termést adtak. A szőlőtermést ért elemi károkat enyhítette a bor magas ára. Az állat tenyésztés körül a már évek óta tapasztalt fejlődés észlelhető, főleg a szarvasmarha tenyésztésnél, amihez gazdáink határozott kedvvel és érzéssel bírnak. Állati betegségek nagyobb mérvet nem öltöttek. Közfogyasztásra levágotott 16683 szarvasmarha fele, 12711 juh, 196 kecske és 17458 darab sertés; a vásárok általában forgalmasak voltak. A vármegyében 522 mezőőr volt. Munkásigazolvány 4953 adatolt ki. A hevesmegyei gazdasági egyesület évről-évre igyekszik a mezőgazdaság terén minden rendelkezésére álló eszközzel a fejlődés érdekében minden lehetőt megtenni. Majd az erdészet, vadászat, halászat és vízügyekről emlékezik meg, ugyanitt adja jelentését a vármegye egyes községeiben létesített munkaházak és népházak ügyéről. A katonaiügyekről megtudjuk, hogy a vármegye területéről 6266 katonaköteles volt felhíva sorozáshoz, ebből besorozva lett 1553, távol levő volt 618. Az igazságügy fejezetében az össze írt esküdtek számát, a letartóztatott egyének kimutatását, a telekkönyvi, polgári és büntető ügyek forgalmát sorolja fel. A függelékben pedig a vármegye tisztí és kezelő személyzet a tiszteletbeli tisztviselők, a községi és körjegyzők, a törvényhatósági bizottsági tagok névsorát közli.

Ezekben adtuk meg rövid kivonatát az alispáni jelentésnek. Köszönet és mélyen átértelt hála illeti meg az Alispánt ezen a vármegye egész életére, minden legkisebb mozzanatára gondosan figyelő és kiterjeszkedő munkás tevékenységéért. Annál becsesebb ezen munka, mert nemcsak megállapítja az itt-ott esetleg felmerült bajokat és elmaradásokat, de hozzáértő boncolgatással tárja fel annak okát és lelkiismeretes gondossággal, a gyakorlati életből szerzett gazdag tapasztalataival rámutat azon eszközökre, hol és mivel kell pótolni és orvosolni. Nem ismerünk az országban másik vármegyét amelyik ilyen alispáni jelentései dícselkedhetnék. Büszkéek is vagyunk Alispánunkra, aki Heves szülötte és birtokosa.

BORSAJTÓ

és szőlőzuzó gyártmányainkat ajánljuk a t. szőlősgazdák figyelmébe. DEBRECENI VASÖNTÖDE ÉS GÉPLAKATOSSÁG
Debrecen, II., Hadházi-u 22. + Alapítatott 1882-ben.

HIREK.

Megjutalmazott csendőrök. A m. kir. belügyminiszter Cserős Károly gyöngyösi volt nyomozó esendőrnök a büncselekmény buzgó és ügyes felderítéseért 100 korona Molner Gyula jelenlegi gyöngyösi nyomozó esendőrnök pedig 70 korona jutalmat adományozott.

Gyilkosság. Folyó hó 25-én egy lövés durranása zavarta fel hevesnek amugy is megszokott esőndjét. Szombati Lajos hevesi földműves, améért Balog Mária régi kedvesse az előző estén más legényvel jegyezte el magát, egy hatlővelű forgépisztollyal Balog Mária a lakásán melibe lötte. A Lövés amenyiben nemesbb részeket nem éri, nem életveszélyes. Az ily esetekben szokásos kihallgatást a sérült lakásán Euzás Gyula kir. eljárásbíró és Bíró Dezső jegyzőkönyvvezető foganasította, amikor is a leányt eszméleténél, teljes öntudattal kihalgatta. Szombati Lajos, miután szándékos emberölés büntetést követte el, folyó hó 28-án reggel, a hevesi esendőrség kísérte be a egri kir. törvényszék fogházába.

Mozgóképszínház nagy várakozás után múlt vasárnap nyitotta meg kapuit elég szép szamu közönség jelenlétében. — A bemutató előadásán kitűnt azonban, hogy a színház zavartalan működése egy erősebb motort igényel, amely hiányt Besenyei Sándor tulajdonos a legrövidebb idő alatt pótol, s reméljük, hogy városunk közönsége a tulajdonos e nagyobbszabásu vállalatát pártolni is fogja mit annyival is inkább megérdemel, mert igyekezete mindenképpen a közönség igényeinek kielégítésén összpontosul. Válogatott s kitűnő műsorral f. hó 30-án és 31-én tart újbel előadást. — Folyó hó 31-én vasárnap két előadást tart, délután 5 és este 8 órákor a következő műsorral: 1. Gázharisnya gyártás, természetes. 2. Szerelmi ital, dráma. 3. Legyőzhetetlen boxer, humoros. 4. Hólabda, — — 5. Szerelmes poéta, humoros. 6. Megesonkított kéz, dráma 3 felvonásb n.

A nyári hőség veszedelmei kétségkívül a eseseendőre lézve a legnagyobbak, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet, mely készítmény már nemzedékről nemzedékre számtalan esetben oly fönyesen bevált, s azáltal nemesak sok bánattól óvja meg magát, hanem kis gyermeke szép fejlődésében is gyönyörködhetik. Próbadozokat kívánatra asonnal teljesn díjtalanul küld: a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 58.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKLISZT
a legjobb és legolcsóbb
DOBOZÁR 1.80 MINDEN SVÓVYSZERTÁRBAN és DRÓGERIÁBAN
Próbadozot ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 58.

Siketnémák felvétele. A siketnémák hevesvármegyei áll. segélyezett intézetébe a jövő iskolai évre több növendéket vesznek fel. A felvétel iránti kérvények mielőbb betérjesztendők. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága (Eger, Káptalan-utca 29 sz.) ad.

A hanyag iparos tanoncok büntetése. Harkányi János báró, kereskedelmiügyi miniszter leiratban értesítette a városok tanácsát, hogy több helyen az a téves fölfogás uralkodik, hogy az iparos tanoncok hanyag iskoláztatása miatt a folyamatban tett kihágási ügyek elintézése az idartestület hatáskörébe tartozik. A miniszter felhívja a törvényhatóságot, hogy a hatósága területén működő iparhatóságot és ipartestületet figyelmeztesse, hogy a tanoncok iskoláztatása által elkövetett kihágási ügyek elbírálása, akár képesítéshez kötött, akár nem kötött ipart folytató iparosról van szó, nem az ipartestület, hanem a rendőri büntető hatóság hatáskörébe tartozik.

Tönkrement dinnyetermés dinnyetermésünket az ideai rossz, esős és hideg időjárás teljesen tönkretette. A messze földön híres hevesi görögdinnyéből most nekünk hevesieknek is igen kevés jutott, nem hogy még kivételre számíthatnánk.

Rakodási idő a mávnál. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a máv. igazgatósága visszavonásig a vasuti kocsik rakodási határidejét általánosságban 9 nappali órára leszállította. Az erre vonatkozó hirdetmény a Kamara hivatalában megtekinthető.

Hovamegy?

MOZIBA!

Akkor gyérünk együtt,
mert én is oda megyek!

Ma szenzációs műsor van!

MEZEI ISTVÁN fodrász terme

Tisztelettel értesitem a n. érdemü közönséget, hogy borbély és fodrász üzletemben a háznál való kiszolgálást is elfogadom, valamint hajmunkák készítését elvállalom. — Olesó árák.
== Jó kiszolgálás. ==

HEVES.

Schuida-féle

teljesen új

Cimbalom
jutányos árban eadó.

Czima kiadóban.

Egy sarok bolt a fő utcán

kiadó Tudakozódní a kiadó-

hivatalban lehet.

Minthogy a beszterczebányai elsőrangu vegyi-tisztító, ruha-festő és fehérnemű gőzmosógýár képviselétét Kemény Dávid urtól megkaptam, elvállalok minden — e — szakmába vágó munkát.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

ROSENBERGER ADOLFNÉ

Heves. Izraelita iskola.

KÖZÉPISKOLAI

(gimnáziumi és polgári)

tanulókat magán uton való tanításra elvállalok.

Tanítási idő:

délelőtt 8 — 12

délután 2 — 4

Bővebb felvilágosítás e lap kiadó, hivatalában nyerhető

Vitéz Nándor

okl. kőműves mester Heves.

Elvállal minden nemű kisebb-nagyobb új építéseket, átalakítást és javításokat is. Valamint szakértői megbízásokat, tervek és költségvetések készítését, úgy az építettő, mint kívánatra a vállalkozóknak is.

Kertész Soma

festő Hevesen

(közvetlen a piactér mellett) Dárányi-utca (sajátház).

Elvállal a kor követelményeinek megfelelő, legjobb kivitelű.

Szobafestő,

mázoló, czímfestő és minden e szakba vágó munkát, minden verseny fölötti olesó árban. Továbbá bármilyen komplikált kézimunka rajzot és kézimunkákra festést (selyem stb).

Kívánatra a legújabb mintákat vidéken is bemutatja.

Hirdetéseket

	legolesóbban	
	: felvesz a :	

kiadóhivatal.

Imakönyvek

dus választékban kaphatók

könyvnyomdaunkban.

ADLER JÓZSEF**könyvnyomdája és könyvkötészet**

Könyvnyomdában, mely a modern kor igényeihez teljesen megfelelően van berendezve, izléses kivitelben, jutányos árak mellett készülnek heti és havi folyóiratok, alapszabályok, zárszámadások, egyházi, községi és egyéb hivatalos nyomtatványok, levelek, levélborítók, számlák, levélfejek, falragaszok, béli és menyegzői meghívók, eljegyzési kártyák, étlapok, táncrendek, névjegyek, gyászlapok stb. nyomdai szakba vágó nyomtatványok.

Könyvkötészetemben elvállalok minden e szakmába vágó munkák csinos és izléses kivitelben való elkészítését, — valamint dobozokat is — hivatalos kezelési könyvek a megrendelés napján készülnek el. — Raktáron tartok **katholikus** és **református imakönyveket** papir, vászon, bőr, chagrén, párnázott borjú- és a chátbőr, imitatio és valódi esontkötésben eredeti könyvkiadói árban. Bármely kiadó által kiadott könyv beszerzését elvállalom.

Községi, körjegyző és ügyvédi nyomtatványok állandó nagy raktára.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

HEVES Fő-utca 610.*Újdonság: látképes levelezőlapokban*

=====*nagy választék.*=====